

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marek Borkiewicz
Sędziowie:	SSA Ewa Cyran (spr.) del.SSO Wiesława Stachowiak
Protokolant:	starszy inspektor sądowy Dorota Cieślik

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania H. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

przy udziale zainteresowanego (...) R. K.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek skargi odwołującej H. D. o wznowienie postępowania

zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 18 sierpnia 2011 r. sygn. akt III AUa 283/11

p o s t a n a w i a :

odrzuć skargę o wznowienie postępowania.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 25 maja 2012r. H. D. złożyła skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 18 sierpnia 2011r. wydanego w sprawie prowadzonej pod sygn. akt. III AUa 283/11 z powodu wykrycia takich okoliczności faktycznych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła korzystać w poprzednim postępowaniu. W uzasadnieniu skarżąca podniosła, że była reprezentowana przez ustanowionego z wyboru profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata. Pełnomocnik zaniedbywał podstawowe czynności procesowe, czym naraził stronę na niekorzystne dla niej rozstrzygnięcie. Nie pojawił się na rozprawach, był nieprzygotowany, nie składał stosownych wniosków dowodowych. Po zaskarżeniu orzeczenia nie uczestniczył też w rozprawie apelacyjnej, a stronę o jej wyniku poinformował wiele miesięcy później, zapewniając, przy tym że orzeczenie zaskarżył skargą kasacyjną, która nie została jeszcze rozpoznana. Skarżąca próbowała nawiązać kontakt z pełnomocnikiem jednakże bezskutecznie. Pełnomocnik nie odbierał telefonów,

ani kierowanej korespondencji. Z początkiem kwietnia 2012r. strona powzięła wiadomość o śmierci swojego pełnomocnika. Z informacji uzyskanych przez substytutę generalnego zastępującego zmarłego pełnomocnika, powódka otrzymała wiadomość, że żadna z przyobiecanych czynności procesowych nie została podjęta. Pełnomocnik nie wniósł skargi kasacyjnej od zapadłego orzeczenia, czym naraził powódkę na konieczność realizacji obowiązku zwrotu rzekomo nienależnie pobranych świadczeń emerytalnych na rzecz pozwanego.

Wskazując na tę podstawę skargi H. D. wniosła o zmianę wyroku poprzez uznanie, że skarżąca spełnia wymagania ustawowe do wcześniejszej emerytury, wobec posiadania wymaganego stażu pracy, który nie miał charakteru pozornego, a powódka w okresie ostatnich 24 miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu pozostawała w stosunku pracy przez okres 6 miesięcy, co w konsekwencji powoduje, że powódka nie posiada obowiązku zwrotu pobranych świadczeń emerytalnych jako nienależnych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga podlega odrzuceniu jako nieoparta na ustawowej podstawie.

Zgodnie z treścią art. 399 § 1 k.p.c. w wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

Stosownie do brzmienia art. 401 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności:

1) jeżeli w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona albo jeżeli orzekł sędzia wyłączony z mocy ustawy, a strona przed uprawomocnieniem się wyroku nie mogła domagać się wyłączenia;

2) jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

W myśl art. 401¹ k.p.c. można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Art. 403 § 1 z kolei przewiduje, iż można żądać wznowienia na tej podstawie, że:

1) wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym albo na skazującym wyroku karnym, następnie uchylonym;

2) wyrok został uzyskany za pomocą przestępstwa.

§ 2 tego przepisu stanowi, iż można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Zgodnie zaś z treścią § 4 tego przepisu można żądać wznowienia, jeżeli na treść wyroku miało wpływ postanowienie niekończące postępowania w sprawie, wydane na podstawie aktu normatywnego uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, uchylone lub zmienione zgodnie z art. 416¹.

Z powodu przestępstwa zgodnie z treścią art. 404 k.p.c. można żądać wznowienia jedynie wówczas, gdy czyn został ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że postępowanie karne nie może być wszczęte lub że zostało umorzony z innych przyczyn niż brak dowodów.

Zgodnie z treścią art. 409 k.p.c. skarga o wznowienie powinna czynić zadość warunkom pozwu oraz zawierać oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, podstawę wznowienia i jej uzasadnienie, okoliczności stwierdzające zachowanie terminu do wniesienia skargi oraz wnioski o uchylenie lub zmianę zaskarżonego orzeczenia.

W myśl art. 410 § 1 k.p.c. Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Zważyć w tym miejscu należy, iż zgodnie z cytowanymi wyżej przepisami skarga o wznowienie postępowania podlega wstępnemu badaniu przez sąd na posiedzeniu niejawnym w trzech płaszczyznach:

- a) terminowości wniesienia skargi,
- b) dopuszczalności skargi,
- c) oparcia skargi na ustawowej podstawie (dopuszczalności wznowienia).

Brak spełnienia przez skargę któregokolwiek z tych wymogów powoduje jej odrzucenie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego okoliczności przytoczone przez skarżącą nie wypełniają ustawowej podstawy wznowienia przytoczonej przez stronę.

Skarżąca jako podstawę wznowienia wskazała wykrycie takich okoliczności faktycznych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła korzystać w poprzednim postępowaniu tj. ujawnienie, iż jej pełnomocnik procesowy z wyboru w osobie adw. M. M. zaniedbywał podstawowe czynności procesowe, czym naraził stronę na niekorzystne dla niej rozstrzygnięcie.

Wyniki postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego przez Sąd Apelacyjny celem zbadania czy zachodzi ustawowa podstawa wznowienia postępowania, wskazują, iż pełnomocnik z wyboru został powołany przez stronę po złożeniu przez nią apelacji, na 1 dzień przed rozprawą apelacyjną tj. w dniu 17 sierpnia 2011r. (k.90). W dniu 18 sierpnia 2011r. adwokat M. M. zgłosił się jako pełnomocnik strony przedstawiając pełnomocnictwo. Na rozprawie apelacyjnej sprecyzował wnioski apelacyjne (k.91). W tym samym dniu sąd II instancji ogłosił wyrok oddalający apelację H. D..

W dniu 10 września 2011r. adw. M. M. zmarł a substytutem generalnym został wyznaczony adwokat M. K..

Powyższe wskazuje, że powołany z wyboru pełnomocnik skarżącej, stawił się na rozprawę apelacyjną i należycie reprezentował skarżącą precyzując wnioski apelacyjne. W analizowanej sprawie co istotne należało badać jedynie okoliczności do dnia wydania rozstrzygnięcia przez sąd odwoławczy tj. do dnia 18 sierpnia 2011r.. Ustalenia poczynione przez Sąd Apelacyjny nie potwierdzają, iż zaszły powoływane przez skarżącą okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Na marginesie Sąd Apelacyjny zaznacza, iż zdaniem judykatury pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym (uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008, nr 11, poz. 122). Aby powołany przez skarżącą adwokat mógł w jej imieniu złożyć skargę kasacyjną H. D. musiałaby go odrębnie umocować do wniesienia w jej imieniu skargi kasacyjnej. Po wydaniu wyroku przez Sąd Apelacyjny tj. po dniu 18 sierpnia 2011r., jeśli skarżąca nie mogła się skontaktować ze swoim adwokatem, winna była w inny sposób zadbać o swoje interesy procesowe, w szczególności zasięgnąć informacji u źródła tj. w sądzie rozpoznającym sprawę czy i kiedy zapadł wyrok a następnie zdecydować czy zamierza go skarżyć skargą kasacyjną.

W orzecznictwie zostało utrwalone stanowisko, że dla uznania, iż skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia nie jest wystarczające samo sformułowanie podstawy wznowienia w taki sposób, by odpowiadało ono treści przepisów określających podstawę wznowienia, tj. art. 401-403 (por. postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2003 r., III CZ 130/03, niepubl.). W postanowieniu z dnia 26 marca 2004, IV CZ 29/04 (niepubl.) Sąd Najwyższy stwierdził,

że skarga o wznowienie postępowania, w której wprawdzie wskazano podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie, ale przytoczone w niej twierdzenia co do faktów mających usprawiedliwić żądanie wznowienia postępowania, nie obejmują okoliczności hipotetycznie określonych w art. 401-403, podlega odrzuceniu jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia. W postanowieniu z dnia 31 marca 2004 r., III CZ 13/04, niepubl. Sąd Najwyższy przyjął, że skarga powołująca jedynie werbalnie przepis art. 403 § 1, w rzeczywistości nie jest oparta na ustawowej podstawie, a w postanowieniu z dnia 22 lipca 2004 r., IV CO 10/04 (niepubl.), że nie jest spełniony wymóg oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli okoliczności, które miałyby uzasadniać wskazaną ustawową podstawę w istocie tej podstawy nie wypełniają.

Z uwagi na powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

/del SSO Wiesława Stachowiak/ /SSA Marek Borkiewicz/ /SSA Ewa Cyran/